

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1305/2024
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бојане Пауновић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Тајане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Томислава Гана, због кривичног дела насиље у продици из члана 194. става 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Томислава Гана, адвоката Стевана Косановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју К 206/23 од 11.03.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 456/24 од 17.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Томислава Гана, адвоката Стевана Косановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју К 206/23 од 11.03.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 456/24 од 17.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју К 206/23 од 11.03.2024. године окривљени Томислав Ган оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породице из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 14.04.2023. године па надаље. Истом пресудом, окривљеном је на основу члана 89а КЗ изречена мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеном у трајању од 3 (три) године тако што је окривљеном забрањено приближавање оштећеној АА на удаљености мањој од 100 метара око њеног места становања и места рада, као и свака даља комуникација и узнемиравање оштећене. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка одређене у изреци пресуде. Оштећена је упућена да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 456/24 од 17.07.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Томислава Гана, и пресуда Основног суда у Бечеју К 206/23 од 11.03.2024. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Томислава Гана, адвокат Стеван Косановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, односно прекине, усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду уз наредбу да се нови поступак одржи пред измењеним већем.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног Томислава Гана, адвокат Стеван Косановић, у поднетом захтеву истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на ком се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на исказу сведока ББ, очуха оштећене, датог пред јавним тужиоцем, који је суд без сагласности странака прочитао на главном претресу, уместо да овог сведока непосредно испита. У том смислу бранилац у захтеву указује да сведок ББ није положио заклетву, због чега сматра да се на његовом исказу, који је на главном претресу изведен супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП, пресуда не може заснивати.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Одредба члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП омогућава суду да на главном претресу изведе доказ вршењем увида или читањем садржине записника о испитивању сведока, ако су се странке сагласиле да се тако поступи уместо непосредног испитивања сведока који није присутан, без обзира да ли је позван или не. У ставу 3. истог члана, прописано је да ће у записнику о главном претресу бити наведени разлози због којих се доказ изводи у складу са одредбама става 1. и 2. овог члана, а да ће председник већа саопштити да ли је сведок или вештак који је дао исказ положио заклетву

Упознавањем на главном претресу од 11.03.2024. године са садржином исказа сведока ББ датог пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Бечеју на записнику Кт 167/23 од 20.04.2023. године, уместо непосредног испитивања тог сведока на главном претресу, што је првостепени суд, супротно наводима захтева, учинио на сагласан предлог странака и у записнику то констатовао, суд је у свему поступио у складу са цитираном одредбом члана 406. став 1. тачка 2) и став 3. ЗКП. При томе, околност да предметни записник о главном претресу не садржи констатацију председника већа да ли је сведок ББ положио заклетву пред јавним тужиоцем, на шта бранилац у захтеву указује, није од утицаја на законитост извођења овог доказа,

обзиром да је према одредби члана 406. став 3. ЗКП обавеза суда да у записнику наведе разлоге због којих се доказ изводи у складу са одредбама става 1. и 2. овог члана, што је и учињено.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да је првостепени суд у доказном поступку на главном претресу извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, па стога побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју бранилац окривљеног, адвокат Стеван Косановић, неосновано указује у захтеву.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног Томислава Гана истиче и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП наводећи да је суд окривљеног обавезао да накнади трошкове кривичног поступка иако су били испуњени услови да га у целини или бар делимично ослободи те дужности.

Изнете наводе захтева, Врховни суд такође оцењује као неосноване.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП, прописано је да ће суд када окривљеног огласи кривим, изрећи у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је одредбом члана 264. став 4. ЗКП, прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) и тачка 9) тог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног сарадника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава.

Цитиране законске одредбе предвиђају само могућност, а не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе-податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање његово издржавање или лица која је дужан да издржава, што у конкретном случају није учињено, па како је окривљени Томислав Ган побијаним пресудама оглашен кривим и осуђен због кривичног дела насиље у породице из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, то је правилном применом одредбе члана 264. став 1. ЗКП, обавезан да накнади трошкове кривичног поступка.

Врховни суд се није упуштао у разматрање преосталих навода захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, обзиром да наведене повреде закона нису разлози у оквиру повреда наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП ни повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Томислава Гана, адвоката Стевана Косановића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бојана Пауновић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић